

ges Indenrigsministeriet, er, som det i Betænkningen bemærkes, kun af forhandlende og undersøgende Bestaffenhed, hvorimod der sættes Bestemmelser om et virkeligt, virksomt og med de fornødne Midler til at holde Sparekasserne indenfor de ved Loven og Vedtægterne for deres Forretningsførelse afstukne Grændser udrustet Tilsyn. Naar det nemlig erkjendes, at den fuldstændig frie og uforretterede Tilværelse, som Sparekasserne hidtil have ført, ikke lader sig forene med, hvad Hensynet til det Almindeliges Vel kræver, og det derfor anses nødvendigt ved Lov at søge visse Begrænsninger i saa Henseende gennemførte, saasom med Hensyn til Bestyrelse, Forretningsførelse, Regnskabsaflægning, Revision m. v. (jfr. Kommissionsforslagets §§ 1—6), da turde det være indlysende, at man ikke kan blive staaende hermed, men at det, saafremt deslige Lovbestemmelser ikke skulle blive ganske betydnings- og virkningsløse, vil være aldeles uundgaeligt, at der i Forbindelse med samme tillige ved Loven gives den Myndighed, der vil have at paase deres Overholdelse, de fornødne Midler ihænde til at udøve det hertil fornødne Tilsyn og til i forefaldende Tilfælde at skaffe Lovens Bud opretholdt. — Det er, som bemærket, navnlig paa dette Punkt, at det foreliggende Lovforslag skiller sig fra det af Kommissionen ubearbejdede, idet man paa ingen Maade kan give den Opfattelse sin Tilslutning, der er udtalt i Betænkningen Pag. 14—15, hvorefter det fortrinnsvis skulde være „de i Sparekasserne Interesserede og Publikum i Almindelighed“, af hvem Kontrollen med, at Kasserne Bestyrelser holde sig de gjældende Bestemmelser efterrettelige, skal udøves, hvorimod „de offentlige Autoriteter ikke bør have nogen Myndighed overfor Institutioner, hvilke man vil give en fri og selvstændig Stilling indenfor de ved Loven fastsatte Grændser“. Thi vel maa det erkjendes, at der indenfor de lovmæssige Grændser ganske vist bør indrømmes Sparekasserne den størst mulige Frihed, men et Spørgsmaal, der med Nødvendighed kræver Besvarelse i Loven, og til hvis Løsning Kommissionsbetænkningen ingenlunde giver noget udtømmende Bidrag, bliver det da fremdeles, hvem der skal have Myndighed til at holde Bestyrelserne indenfor hine Grændser, og ved hvilke Midler dette skal søges opnaaet. At den i saa Henseende fornødne Myndighed maa tillægges Indenrigsministeriet, kan formentlig ikke være tvivlsomt, og Midlet turde ligge nær forhaanden; thi det synes fuldkommen naturligt og billigt, at de Begunstigelses i forskjellig Retning, der ved den alt gjældende Lovgivning ere tillagte eller i Genhold til samme kunne tillægges Sparekasserne, ikkun komme de Kasser tilgode, der ville holde sig Forstifterne i Loven og i de i Over-

ensstemmelse med denne affattede Vedtægter efterrettelige, og at de derimod i modsat Fald miste hine Begunstigelses, uden hvilke de ikke eller ialfald kun med særdeles Vanskelighed ville kunne bestaa. Det er denne Opfattelse, der har fundet sit Udtryk i den Paragraf, der er stillet i Spidsen af nærværende Lovforslag.

Med Hensyn til Lovforslagets enkelte Paragrafer skal man isørigt bemærke Følgende:

Til § 1.

Med Hensyn til Hovedbestemmelserne i denne Paragraf henvises til, hvad der foran er bemærket om Regjeringens og Statens Forhold til Sparekasserne. Forsaavidt der i Paragrafen gives Sparekasserne Tilfagn om Bevarelsen eller Opnaaelsen af de i Lovgivningen ommeldte Begunstigelses, stemmer den i det væsentlige med § 9, 1ste Stykke af Kommissionens Forslag, ligesom der ogsaa i Overensstemmelse med, hvad der foreslaas i 2det Stykke sammesteds, er optaget et Forslag om at tilstaa disse Kasser Ret til at tage indtil 5 pCt. i aarlig Rente af Ublaar mod Pant i faste Eiendomme, hvilket efter den Udvikling, disse Forhold have taget i den senere Tid, neppe kan volde nogen Betænkning.

Til § 2.

I sit Forslags §§ 1—6 har Kommissionen optaget en Række meget detaljerede Bestemmelser om Sparekasserne hele Indretning og Virkemaade. Uffet fra, at Ministeriet ei heller i Henseende til Realiteten i Et og Alt har kunnet samstemme med disse Forslag, saaledes navnlig forsaaavidt angaar den Maade, hvorpaa i § 1 Kasserne Bestyrelser ere tænkte organiserede, maa man overhovedet være af den Formening, at det baade vilde være mindre hensigtsmæssigt og tillige kun lidet stemmende med den Frihed og Selvstændighed, som Ministeriet ikke mindre end Kommissionen ønsker bevaret for Sparekasserne, om man, uden Hensyn til de eiendommelige Forhold og Vilkaar, under hvilke den enkelte Kasse maatte virke, ved Lov vilde fastsætte bestemte og ufravigelige Regler angaaende en stor Mængde Enkeltheder vedrørende Kasserne Administration og forretningsmæssige Ledelse. Ganske vist vil der ogsaa blandt den herhen hørende Detail være et og andet Punkt, der maa erkjendes for at være af saa stor Betydning for enhver Sparekasse, at det ikke bør unblades i selve Loven at give almindelig forbindende Regler om samme; men forøvrigt maa man formene, at al fornøden Betyggelse vil opnaas, naar Loven indskrænker sig til i den omhandlede Henseende at angive de Hovedpunkter, om hvilke der ikke i nogen Vedtægt maa sættes nærmere Bestemmelser, idet det da maa være den enkelte Kasses Bestyrelse eller andre rette